

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Факультет економіки та управління
Кафедра маркетингу, менеджменту та торговельного підприємництва

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління інноваціями

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
студентів освітнього
ступеня

бакалавр

молодший бакалавр, бакалавр
чи магістр

року набору

2018

галузі знань

07 Управління та адміністрування

шифр і назва галузі знань

спеціальності

073 Менеджмент

шифр і найменування спеціальності

освітня програма /
спеціалізація

Торговельний менеджмент

назва освітньої програми / спеціалізації

статус дисципліни

вибіркова

обов'язкова чи вибіркова

Харків, 2019 рік

Розробник:

Савченко Ілля Григорович,
доцент кафедри маркетингу, менеджменту та
торговельного підприємництва, кандидат наук
з державного управління, доцент

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

02.09.2019 р.

підпис

І. Г. Савченко

ініціали та прізвище

Керівник (гарант) освітньої
програми

Мирошніченко Юрій Вікторович,
доцент кафедри маркетингу, менеджменту та
торговельного підприємництва, кандидат
технічних наук, доцент

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

02.09.2019 р.

підпис

Ю. В. Мирошніченко

ініціали та прізвище

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
маркетингу, менеджменту та торговельного підприємництва

назва кафедри

протокол від 02.09.2019 р. № 1.

Зав. кафедри

підпис

Н. В. Попова

ініціали та прізвище

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії інституту,
протокол від 02.09.2019 р. № 1.

Голова методичної комісії

підпис

Л. І. Літвін

ініціали та прізвище

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління інноваціями» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Метою викладання навчальної дисципліни є формування цілісної системи знань щодо інновацій, формування теоретико-методологічних засад інноваційного менеджменту як механізму ефективного управління інноваціями.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є природа та сутність інноваційних процесів та інноваційна діяльність на макро- та мікрорівні.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни ґрунтуються на знаннях навчальних дисциплін «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Організація виробництва», «Економічна теорія», «Планування та організація діяльності підприємства», «Маркетинг» та є основою для подальшого засвоєння професійних навчальних дисциплін, такої як «Моделювання фінансово-господарської діяльності підприємства».

Мова викладання – українська.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях;

ЗК 2. Здатність використання комунікаційних технологій у менеджменті підприємства;

ЗК 3. Здатність до практику та саморозвитку, працювати самостійно і автономно;

ЗК 4. Здатність діяти з позиції соціальної відповідальності, чинного законодавства;

ЗК 6. Здатність до навчання, формування нових ідей.

фахових компетентностей:

ФК 2. Здатність визначати існуючі та потенційні ризики підприємства торгівлі в сучасних умовах господарювання;

ФК 4. Здатність здійснювати організаційне проектування;

ФК 10. Здатність тактичного аналізу та планування: обсягів діяльності, необхідних ресурсів, зовнішніх та внутрішніх обмежень та ризиків, напрямів розвитку та реструктуризації;

ФК 11. Здатність до аналізу та планування фінансово-економічної діяльності підприємства, управління поточними доходами, витратами та прибутками підприємства;

програмних результатів навчання:

ПРН 11. Вміти застосовувати знання щодо використання інформаційних технологій для вирішення професійних завдань в організації;

ПРН 13. Вміти формувати судження щодо моделі управління підприємствами торгівлі;

ПРН 18. Вміти організувати ефективну реалізацію управлінських рішень.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Суть та основні поняття управління інноваціями

Сутність поняття «інновація». Зміст і функції інновацій. Класифікація інновацій, інноваційних процесів, нововведень. Сучасні аспекти нововведень та розвитку конкуренції. Управління інноваціями як сукупність принципів, методів, форм управління інноваційними процесами й інноваційною діяльністю. Особливості прийняття рішень в управлінні інноваціями.

Тема 2. Інноваційна діяльність як об'єкт менеджменту

Сутність і зміст інноваційного менеджменту. Функції та завдання інноваційного менеджменту. Джерела інноваційних ідей. Основні поняття інноваційного менеджменту. Учасники інноваційної діяльності. Сутність поняття «інноваційний процес» та «інноваційна діяльність». Етапи інноваційного процесу на макро- та мікрорівні. Особливості фундаментальної наукової діяльності, прикладних науково-дослідних розробок, проектно-конструкторських і науково-технічних робіт, виробничої інноваційної діяльності. Ринковий механізм та інфраструктура інноваційної діяльності. Оцінка факторів впливу зовнішнього та внутрішнього середовища на інноваційну діяльність організації.

Тема 3. Державна підтримка інноваційних процесів

Роль держави у забезпеченні інноваційних процесів. Основні напрямки інноваційної політики держави. Способи державного впливу на ефективність інноваційних процесів. Методи державної підтримки інноваційної діяльності. Моделі інноваційного розвитку в закордонних країнах.

Тема 4. Державне регулювання інноваційної діяльності в Україні

Значення інноваційної діяльності для формування сучасної моделі економічного зростання національної економіки України. Функції центральних і місцевих органів в сфері інноваційної діяльності. Національна інноваційна система. Сучасний стан та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні. Закон України «Про інноваційну діяльність».

Тема 5. Організаційні форми інноваційної діяльності

Принципи організації інноваційних процесів. Види та класифікація інноваційних організацій. Роль та форми інтеграції академічного та освітянського секторів. Науково-технічне співробітництво. Класифікація наукових організацій за рекомендаціями Фраскаті. Зміст поняття «технопарк», «технополіси», «інкубатор інновацій».

Тема 6. Венчурний бізнес

Сутність та особливості малого інноваційного бізнесу. Стратегії віолентів, патієнтів, комутантів, експлерентів. Інноваційні венчурні фонди. Роль венчурного бізнесу в розвитку інноваційної діяльності. Структури інноваційних організацій.

Тема 7. Управління інноваційним розвитком організації

Стратегічне управління інноваційним розвитком організації. Стратегія нововведень і їхня класифікація. Взаємозумовленість інноваційної політики та стратегії нововведень організації. Особливості розроблення, впровадження та реалізації стратегії нововведень. Планування інноваційної діяльності. Продуктово-тематичне, техніко-економічне, оперативно-календарне планування інновацій. Вплив структури управління на інноваційні можливості організації. Узгодження організаційної структури управління із стратегією нововведень. Мотиваційний механізм інноваційної діяльності. Форми та методи стимулювання інноваційної діяльності. Організаційно-економічні форми стимулювання інноваційної активності працівників.

Тема 8. Управління інноваційним проектом

Інноваційний проект: поняття та основні види. Життєвий цикл інноваційного проекту. Фінансування інноваційного проекту. Управління реалізацією інноваційних проектів. Ресурсне забезпечення інноваційного проекту. Інформаційне забезпечення. Інвестиційне забезпечення. Створення та використання різних організаційних форм проектного управління. Управління персоналом у процесі реалізації інноваційного проекту. Управління проектними ризиками. Класифікація ризиків. Кількісна оцінка ризиків. Методи аналізу невизначеності та ризику. Методи управління ризиками.

Тема 9. Мотивація інноваційної діяльності

Складові та принцип дії мотиваційного механізму інноваційної діяльності. Передумови і мотиви оновлення виробництва. Стратегія і тактика оновлення виробництва. Загальні підходи до оновлення виробництва. Форми і методи стимулювання інноваційної діяльності. Стимулювання вищого менеджменту організації до інноваційної діяльності. Організаційно-економічні форми стимулювання інноваційної поведінки працівників.

Тема 10. Основи економіки інноваційної діяльності

Ефективність використання інновацій та інноваційної діяльності. Загальна економічна ефективність інновацій. Економічне обґрунтування впровадження інновацій. Інноваційна діяльність як об'єкт інвестування. Критерії інвестиційної привабливості та оцінки інноваційних проектів. Методи оцінки інноваційних проектів.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Тема дисципліни	Обсяг у годинах																							
	денна форма												заочна форма											
	повна						скорочена						повна						скорочена					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
Тема 1.Суть та основні поняття управління інноваціями																		18	2	2			14	
Тема 2. Інноваційна діяльність як об’єкт менеджменту																		18	2	2			14	
Тема 3. Державна підтримка інноваційних процесів																		20					20	
Тема 4. Державне регулювання інноваційної діяльності в Україні																		20					20	
Тема 5. Організаційні форми інноваційної діяльності																		16					16	
Тема 6. Венчурний бізнес																		16					16	
Тема 7. Управління інноваційним розвитком організації																		18					18	
Тема 8.Управління інноваційним проектом																		18					18	
Тема 9.Мотивація інноваційної діяльності																		18					18	
Тема 10.Основи економіки інноваційної діяльності																		18	2	2			14	
Курсова робота (проект)																								
Усього годин / кредитів ECTS																		180/6	6	6			168	

4.2. Обсяги та структура навчальної дисципліни за навчальними роками

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки							
		2017/2018		2018/2019		2019/2020		2020/2021	
		осінь	весна	осінь	весна	осінь	весна	осінь	весна
Денна повна	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Денна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна повна	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна скорочена	Лекційні заняття				4	2			
	Семінарські заняття				2	4			
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів				84	84			
	Усього годин				90	90			

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) І ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Теми лекційних занять

Тема дисципліни	Тема лекції	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 1. Суть та основні поняття управління інноваціями	Суть та основні поняття управління інноваціями				2
	Суть та основні поняття управління інноваціями				
Тема 2. Інноваційна діяльність як об'єкт менеджменту	Інноваційна діяльність як об'єкт менеджменту				2
	Інноваційна діяльність як об'єкт менеджменту				
Тема 3. Державна підтримка інноваційних процесів	Державна підтримка інноваційних процесів				
Тема 4. Державне регулювання інноваційної діяльності в Україні	Державне регулювання інноваційної діяльності в Україні				
Тема 5. Організаційні форми інноваційної діяльності	Організаційні форми інноваційної діяльності				
Тема 6. Венчурний бізнес	Венчурний бізнес				
Тема 7. Управління інноваційним розвитком організації	Управління інноваційним розвитком організації				
	Управління інноваційним розвитком організації				
Тема 8. Управління інноваційним проектом	Управління інноваційним проектом				
	Управління інноваційним проектом				
Тема 9. Мотивація інноваційної діяльності	Мотивація інноваційної діяльності				
Тема 10. Основи економіки інноваційної діяльності	Основи економіки інноваційної діяльності				2
Усього					6

Лекційний матеріал доступний на Порталі навчальних ресурсів інституту:
<https://edu.htei.kh.ua/course/view.php?id=3602>

Лекційний матеріал наведено у [1, 2].

5.2. Теми семінарських занять

Тема дисципліни	Тема семінарського заняття	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 1. Суть та основні поняття управління інноваціями	Суть та зміст управління інноваціями				2
	Життєвий цикл інновацій				
Тема 2. Інноваційна діяльність як об'єкт менеджменту	Поняття, суть та зміст інноваційного процесу				
	Джерела інноваційних ідей				
Тема 3. Державна підтримка інноваційних процесів	Інноваційна інфраструктура				
Тема 4. Державне регулювання інноваційної діяльності в Україні	Мета та принципи регулювання інноваційної політики				
Тема 5. Організаційні форми інноваційної діяльності	Методи державного регулювання інноваційної діяльності. Основні методи організації інноваційного процесу				2
Тема 6. Венчурний бізнес	Особливості побудови організаційних структур НДДКР				
Тема 7. Управління інноваційним розвитком організації	Основи економіки інноваційної діяльності				
	Концепція управління інноваційним розвитком підприємства. Планування інноваційної діяльності				
Тема 8. Управління інноваційним проектом	Методи стимулювання творчої активності персоналу				
	Розробка і виведення нового товару на ринок				
Тема 9. Мотивація інноваційної діяльності	Оцінювання ризику при виборі партнерів для ділового співробітництва				
Тема 10. Основи економіки інноваційної діяльності	Тенденція розвитку науково-технічного прогресу				2
Усього					6

Завдання до семінарських занять наведено на Порталі навчальних ресурсів інституту: <https://edu.htei.kh.ua/course/view.php?id=3602>

Завдання до семінарських занять наведено у [3].

5.3. Теми практичних занять

Не передбачено навчальним планом.

5.4. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з опрацювання та вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять рекомендованої літератури.
4. Підготовка до семінарських занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування.
5. Контрольна перевірка кожним слухачем особистих знань, запитання для самоконтролю.

Зміст, порядок виконання та критерії оцінювання самостійної роботи студентів наведено у [2].

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Навчальним планом не передбачено.

8. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ**8.2. Схема нарахування балів для студентів заочної форми навчання**

Навчальні роки	Поточний контроль (максимум 60 балів, мінімум 36)				Підсумковий контроль	Сума
	усього	у тому числі за темами				
		вид 1	вид 2	додаткові бали		
2019/2020	60	40	10	10	40	100

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи оцінювання:

Поточний контроль:

- для студентів заочної форми навчання: оцінювання роботи на семінарських заняттях, поточне тестування, виконання аудиторної роботи.

Умовою допуску до підсумкового контролю є виконання програми дисципліни «Управління інноваціями» (відпрацювання всіх семінарських занять) і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше 36 балів

Підсумковий контроль:

- для студентів заочної форми навчання: письмовий екзамен.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентіву Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела інформації

1. Чухрай Н. І. Управління інноваціями : навчальний посібник / Н. І. Чухрай, Л. С. Лісовські. – Львів : Львівська політехніка, 2015. – 277 с.
2. Савченко І. Г. Управління інноваціями : методичні вказівки до виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни для студентів напряму підготовки 6.030601 Менеджмент / І. Г. Савченко. – Харків, 2018. – 24 с. – Рукопис.
3. Савченко І. Г. Управління інноваціями : методичні вказівки до проведення семінарських занять з навчальної дисципліни для студентів напряму підготовки 6.030601 Менеджмент / І. Г. Савченко. – Харків, 2018. – 30 с. – Рукопис.
4. Федулова Л. І. Інноваційна політика : підручник для студентів вищих навчальних закладів / Л. І. Федулова, А. А. Мазаракі, Г. О. Андрущук ; за ред. Л. І. Федулової. – Київ : КНТЕУ, 2012. – 03 с.

10.2. Додаткові джерела інформації

5. Бохан А. В. Енциклопедія інновацій : довідкове видання / А. В. Бохан, В. П. Голуб, Р. С. Дяків [та ін.] ; шеф-ред. А. А. Мазаракі. – Київ : КНТЕУ, 2012. – 600 с.
6. Управління інноваціями : навчальний посібник / О. І. Гуторов, Л. І. Михайлова, І. О. Шарко, С. Г. Турчіна, О. В. Киричок ; за заг. ред. О. І. Гуторова. – 2-ге видання, доповнене. – Харків : Діса плюс, 2016. – 266 с.
7. Ілляшенко С. М. Інноваційний менеджмент : підручник / С. М. Ілляшенко. – Суми : Університетська книга, 2015. – 334 с.
8. Стойко І. І. Управління інноваціями (програма, курс лекцій, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, тести) : навчально-методичний посібник / І. І. Стойко. – Тернопіль : ТНТУ імені Івана Пулюя, 2016. – 200 с.
9. Верховна Рада України [Електронний ресурс] : [офіційний сайт]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>. – Станом на 01.08.2019 р. – Назва з екрана.
10. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] : [офіційний сайт]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/> – Станом на 01.08.2019 р. – Назва з екрана.
11. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. [Електронний ресурс] : [офіційний сайт]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua> – Станом на 01.08.2019 р. – Назва з екрана.
12. Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності : [Електронний ресурс] : Закон України від 16.01.2003 р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua>. – Станом на 17.08.2019 р. – Назва з екрана.
13. Про Концепцію науково-технічного та інноваційного розвитку України : [Електронний ресурс] : Закон України від 13.07.1999р. // Верховна Рада України. Законодавство України : [база даних]. – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua>. – Станом на 17.08.2019. – Назва з екрана.